Input t.b.v. jaarverslagen deelnemers
Bron: ambtelijk concept jaarstukken 2023 Omgevingsdienst IJsselland

Ons werk
- Geleverde uren
- Toelichting geleverde uren
- Meldpunt milieu
- Vergunningen
- Toezicht & handhaving
- Advies

Actuele thema's
- Zeer zorgwekkende stoffen
- Circulaire economie/afval
- Luchtkwaliteit
- Stikstofopgave
- Bijhouden IPPC-database
- Actualisatie(toets) milieuvergunningen
- Gevelcontroles
- Toezicht asbest
- Vuurwerkcontroles
- Strafrechtelijke handhaving
- Regionale inzet
- Ketentoezicht

Opgaven en ontwikkeling
- Interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel
- Samen toekomstbestendig
- Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
- Energie en duurzaamheid

Ons werk

In 2023 voerden we de afspraken uit die we met de deelnemers over vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies maakten. Deze afspraken legden we voor elke deelnemer vast in een jaaropdracht, waarover we maandelijks rapporteerden en we bijstuurden waar nodig en mogelijk. We drukten onze afspraken voor 2023 - evenals in voorgaande jaren - uit in uren per deelnemer.

Geleverde uren

We kwamen in 2023 in totaal 98% van de afspraken na. We haalden niet bij alle deelnemers 100% van de geplande uren. Aan een aantal deelnemers besteedden we meer uren dan gepland. Als gevolg daarvan besteedden we aan enkele deelnemers minder dan de afgesproken uren. In onze maandelijkse rapportages aan de deelnemers vermeldden we vorig jaar ook de aantallen producten die we leverden.
Volgens de financieringssystematiek wordt ook 2023 afgerekend op basis van de werkelijk bestede uren. Het algemeen bestuur is hiermee akkoord gegaan. Daarbij worden bedragen die eerder al waren gefactureerd voor afzonderlijke opdrachten, buiten beschouwing gelaten. De afrekening van de bedrijfsvoeringskosten verloopt wel op basis van de uitgangspunten bij de begroting 2023.

Deelnemer	Uit te voeren volgens jaaropdracht	Uitgevoerd	Uitgevoerd in % van uit te voeren
Dalfsen	8.840	8.276	94%
Deventer	14.538	15.561	107%
Hardenberg	14.655	13.826	94%
Kampen	9.242	9.560	103%
Olst-Wijhe	4.777	4.195	88%
Ommen	6.650	6.071	91%
Provincie	9.831	8.833	90%
Raalte	11.346	9.444	83%
Staphorst	5.359	5.330	99%
Steenwijkerland	11.127	13.115	118%
Zwartewaterland	6.088	6.175	101%
Zwolle	16.658	16.154	97%
Totaal	**119.110**	**116.540**	**98%**

Tabel 1. Geleverde uren

Toelichting geleverde uren
Omgevingsdienst IJsselland voert werkzaamheden uit die gedeeltelijk te plannen zijn. Dan gaat het vooral over de uitvoering van controles. Een groot deel van de werkzaamheden is echter afhankelijk van de vraag van de omgeving, bijvoorbeeld het aantal vergunningaanvragen en adviesverzoeken. Wij maken vooraf een schatting van deze vraaggestuurde werkzaamheden, onder meer op basis van historie. Met de begroting als vertrekpunt, zijn in het uitvoeringsprogramma 2023 uren gepland voor de uitvoering van de taken van Omgevingsdienst IJsselland voor de deelnemers. De praktijk kan hier (soms in hoge mate) van afwijken. Dat is ook zichtbaar in tabel 1, waarin de geleverde uren per deelnemer in 2023 opgenomen. In totaal heeft Omgevingsdienst IJsselland 98% van de vooraf geplande uren ook daadwerkelijk geleverd. Per deelnemer zijn hierin verschillen zichtbaar. Dat kan diverse oorzaken hebben.

Meer ureninzet
De meest voor de hand liggende oorzaak voor een hogere ureninzet, is een groter aantal aanvragen. Zo is er bij een derde van de deelnemers bijvoorbeeld sprake van een grote toename van meldingen over bodemenergiesystemen. In enkele gemeenten is dit aantal zelfs verdrievoudigd. In sommige gemeenten is sprake van een grote hoeveelheid klachten over specifieke bedrijven. Dat vraagt een grotere ureninzet dan vooraf verwacht en kan in sommige gevallen grote afwijkingen opleveren.

Minder ureninzet
De oorzaken die hierboven werden beschreven, kunnen ook afwijkingen naar beneden geven. Als er via het Meldpunt milieu minder klachten worden ingediend dan verwacht of er minder meldingen activiteitenbesluit worden ingediend, bijvoorbeeld. Daarnaast kan het ook zijn dat de tijdsbesteding lager is dan geraamd. Het kan dus voorkomen dat het aantal geplande aanvragen wel daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, maar voor de afhandeling minder uren nodig waren. Of dat het geplande aantal controles wel is uitgevoerd, maar in minder tijd. Ten slotte pakken we ook een aantal zaken regionaal op, zoals asbest. Daarbij kan het voorkomen dat er verschillen zijn in de inzet per deelnemer.

Meldpunt milieu

In 2023 heeft het meldpunt milieu in totaal 1339 klachten en 93 meldingen van een ongewoon vooral te verwerken gekregen. Deze klachten waren gericht op 273 inrichtingen in onze regio, voornamelijk over geur- en geluidsoverlast. Opvallend is dat 6 bedrijven verantwoordelijk zijn voor 59% van de klachten. De meeste klachten die binnenkomen, hebben betrekking op een beperkt aantal van vier bedrijven. Deze zaken vergen veel inzet van het meldpunt en toezichthouders.
Een nieuwe trend is het toenemend aantal klachten over laagfrequent geluid. Dat kan gaan om de bassen in muziek (horeca en evenementen), maar ook van niet-muzikale bronnen die vaak moeilijk of niet te herleiden zijn. Hierop reageren is afhankelijk van de goodwill van de veroorzaker, omdat er vaak (nog) geen specifieke wetgeving voor is. De opkomst van warmtepompen leidt naar verwachting ook tot meer klachten in de toekomst. Wat we daarnaast merken, is dat omwonenden van winkelcentra vaak overlast ervaren van het bevoorraden van de winkels in de nachtelijke uren.

In totaal is ongeveer 5175 uur besteed aan klachten en meldingen, waarvan ongeveer 1950 uur aan het meldpunt. Dat zijn meer uren dan hiervoor waren gereserveerd. De afhandeling van klachten en controles door toezichthouders vergden ongeveer 3225 uur. In totaal is er ongeveer 550 uur meer besteed aan de afhandeling van klachten en meldingen dan verwacht.

Vergunningen

De werkvoorraad van het team Vergunningen wordt vooral bepaald door het vraaggestuurde aanbod, wat soms leidt tot 'scheefgroei' in planning en uitvoering. We streven naar evenredigheid in taakuitvoering, rekening houdend met wettelijke proceduretermijnen. Vooroverleg met ondernemers is een prioriteit, om plannen te verduidelijken en procedures soepel te laten verlopen, met oog voor omwonenden en het milieu.

Het vertrek van ervaren vergunningverleners in 2023 maakte ons kwetsbaar bij complexe vergunningen, we hebben daarom tijdelijke expertise ingehuurd. Onze inzet blijft gericht op het opleiden van nieuwe medewerkers voor deze taken, met de erkenning dat vlieguren nodig zijn voor complexer werk. Deze middellange termijninvestering blijft een focuspunt voor de toekomst.

Toezicht & handhaving

2023 was een uitdagend jaar voor ons team Toezicht & Handhaving. Ondanks het vertrek van twee ervaren toezichthouders, hebben we vijf nieuwe collega’s verwelkomd. Deze nieuwe krachten zijn intensief opgeleid. We startten daarnaast een traject voor permanente her- en bijscholing van al onze toezichthouders. Hoewel we nog niet alle posities hebben ingevuld, hebben we dankzij externe ondersteuning toch een aanzienlijke productie weten te realiseren.
De werkdruk binnen het team is hoog en vereist aandacht om onze medewerkers niet te overvragen. We gaan meer gebruikmaken van data- en risicoanalyse om dit beter te managen. Onze focus blijft gericht op het aantrekken van nieuw personeel en het behouden van onze toezichthouders.

Advies

Door het treffen van een aantal maatregelen is de werkvoorraad met de adviestaken wat beter beheersbaar. De achterstanden zijn nog onvoldoende ingelopen. In onze werkafspraken scannen wij onze dossiers op de mate van risico-omvang. Daarmee hebben we een middel in handen om de dossiers doelmatiger af te handelen. Een voorbeeld daarvan is de pilot ‘Risicogestuurd beoordelen bodemmeldingen’, die in 2023 is afgerond. Deze pilot heeft aangetoond dat er efficiencywinst te behalen is zonder daarbij in te boeten op de kwaliteit van de afhandeling. Deze nieuwe werkwijze willen we verder vormgeven. Met de consultatie van partners willen we meer resultaat behalen in

het verhogen van de doorloopsnelheid in procedures en opdrachten. Dat is onze inzet vanaf ultimo 2023.
We hebben een ervaren jurist, een medewerker op externe veiligheid en een jong talent/trainee op het vakgebied geluid in vaste dienst kunnen aantrekken, waarmee we de inhuurcapaciteit wat kunnen terugbrengen op de genoemde vakgebieden. We hebben in het verslagjaar ook afscheid genomen van twee ervaren bodemspecialisten. We doen ons uiterste best deze vacatures weer adequaat in te vullen, waarbij de voorkeur vanzelfsprekend uitgaat naar collega's in vaste dienst. De arbeidsmarkt blijft gespannen en we zetten daarom vooral in op het werven van jong talent. De realisatie op de uren in de jaaropdrachten is gerealiseerd, onder meer door de inzet van inhuur.

Actuele thema's

Zeer zorgwekkende stoffen

We zetten binnen het thema zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in op kennisopbouw, kennisdeling en onderlinge samenwerking in onze regio en landelijk. Via het project 'Plan van aanpak Overijsselse harmonisatie ZZS' dragen we bij aan het initiatief van de provincie om dit thema adequaat en structureel vorm te geven. Dit project richt zich ook op het bevorderen van bewustwording bij bedrijven en medeoverheden als gemeenten. In 2023 namen we deel aan (werk)sessies van dit project. Daarnaast betrekken we dit thema zo goed mogelijk in onze reguliere taakuitvoering. In 2024 geven we hier een vervolg aan.

Circulaire economie/afval

We hebben in 2023 relevante documenten van afvalbedrijven getoetst en dragen zo bij aan een adequate verwerking. Daarnaast nemen we deel aan een pilot over de mogelijkheden om bermmaaisel toe te laten staan als bodemverbeteraar. De provincie heeft ons gevraagd om bij te dragen aan het bevorderen van circulaire economie bij bedrijventerreinen, dit gaan we in 2024 uitwerken, samen met Omgevingsdienst Twente.

Luchtkwaliteit

Om de luchtkwaliteit te monitoren, wordt het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) gehanteerd. Op het gebied van luchtkwaliteit (stikstofdioxiden, fijnstof) hebben we dit jaar de veegegevens ingevoerd en gecheckt van alle gemeenten, voor gemeenten Deventer en Zwolle daarnaast ook de verkeersgegevens. Uit de Monitoringsrapportage 2023 van RIVM blijkt dat er geen overschrijdingen zijn van de Europese grenswaarden in onze regio.

Stikstofopgave

Net als voorgaande jaren bleef er in 2023 onduidelijkheid over het stikstofvraagstuk. Als gevolg daarvan duurden vergunningprocedures (zeer) lang en wijzigden plannen gedurende de procedure. De provincie informeert ons in overleggen over actuele ontwikkelingen en gebiedsgerichte aanpak. Hiermee beogen we snel en adequaat in te kunnen spelen zodra er meer mogelijkheden zijn om juridisch houdbare besluiten te nemen.

Bijhouden IPPC-database

IPPC-bedrijven kunnen zeer milieubelastend zijn. Het betreft grotere industriële bedrijven en intensieve veehouderijen (pluimvee, varkens). De Europese regelgeving verplicht de gegevens van IPPC-bedrijven op te nemen in deze database. Wij hielden ook in 2023 deze database bij. Voor het inzien van de vergunning is het bevoegd gezag verantwoordelijk.

Actualisatie(toets) milieuvergunningen

Milieuvergunningen gelden voor onbepaalde tijd. Daarom is het belangrijk de vergunningen regelmatig te toetsen op actualiteit in het belang van ons milieu en burgers. Ook voor ondernemers zijn actuele vergunningen van belang, omdat er dan een gelijk speelveld is in het treffen van milieumaatregelen. In 2023 zijn we gestart met het toetsen van de actualiteit van vergunningen in de pilot 'voedingsmiddelenbranche'. Deze pilot is in uitvoering en wordt in 2024 gecontinueerd. We volgen deze werkwijze ook voor andere branches en thema's in 2024.

Gevelcontroles

In verband met de beperkte bezetting en capaciteit hebben we vrijwel geen tijd kunnen besteden aan het duurzaam up-to-date houden van het bedrijvenbestand (gevelcontroles).

Toezicht asbest

2023 stond vooral in het teken van risicogericht toezichthouden en de regionale inzet van de uren. Deze aanpak maakt dat we toezicht gerichter konden uitvoeren, wat de veiligheid in de hele regio ten goede komt.
We hebben afgelopen jaar intensief gewerkt aan de voorbereiding op de Omgevingswet. Onze processen, brieven en sjablonen zijn aangepast, waardoor we niet alleen efficiënter werken, maar ook meer uniformiteit hebben bereikt. Hoewel de verwachte wijziging van de Arboregelgeving nog niet heeft plaatsgevonden, zijn we er klaar voor en hopen we op implementatie medio 2024.
In samenwerking met omgevingsdiensten, Arbeidsinspectie en politie hebben we actief notoire overtreders aangepakt. Deze gezamenlijke inspanning resulteerde in landelijke aandacht en de aanpak van drie notoire overtreders, waarvan twee actief zijn in ons gebied. Onze interventies leidden tot tijdelijke schorsingen van enkele asbestverwijderingsbedrijven, terwijl één bedrijf zijn certificaat verloor en niet langer mag saneren.

Vuurwerkcontroles

In 2023 bezochten we 42 locaties, waarvan 40 vuurwerkverkooplocaties. Eén locatie bleek na inspectie met de politie niet illegaal te verkopen, en één locatie betrof op- en overslag van carbid, waarbij de politie verdere afhandeling verzorgde.
De 40 vuurwerklocaties zijn tweemaal gecontroleerd, eerst met een voorcontrole, waarbij we werden bijgestaan door brandweercollega's van de Veiligheidsregio IJsselland. Tijdens de voorcontrole werden 21 overtredingen vastgesteld en tijdens de eindejaarscontrole waren dat er 8. Overtredingen zijn direct hersteld en samen met de BOA-coördinator wordt bepaald of ze tot een proces-verbaal moeten leiden.
Ondernemers weten dat jaarlijkse controles plaatsvinden en over het algemeen wordt goed nageleefd. Uit de overtredingen en de gevolgen daarvan blijkt dat thematisch toezicht op vuurwerk noodzakelijk blijft. We hebben aanzienlijk meer tijd moeten besteden aan dit onderwerp dan voorzien en dan voorgaande jaren.

Strafrechtelijke handhaving

De boa’s van de Omgevingsdienst voerden in 2023 53 opsporingsonderzoeken uit, voor overtreding:

- van de asbestwetgeving: 26
- van de bodem- en grondstromenwetgeving: 5
- door agrarische inrichtingen: 10
- door industriële inrichtingen: 11, en
- van afvalwaterdump in Natura 2000 gebied door een wegenbouwer: 1

In 2023 hebben we effectief samengewerkt met milieuagenten, het milieurechercheteam en

reguliere politiemensen van de politie Oost-Nederland, district IJsselland. Dit omvatte gezamenlijk onderzoek en begeleiding van toezichthouders in (mogelijk) bedreigende situaties. Een nieuw afstemmingsoverleg tussen omgevingsdiensten in Overijssel en Gelderland, politie Oost-Nederland en het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie is gestart. De permanente her- en bijscholing van de boa's is succesvol afgerond in 2023, met een examen georganiseerd door Omgevingsdienst IJsselland, inclusief collega's van Omgevingsdienst Twente en enkele gemeenten.
In september 2023 heeft auditbedrijf BKBO een hercontrole uitgevoerd op de externe audit van de jaren 2020 en 2021. Omgevingsdienst IJsselland heeft voldaan aan de verplichtingen van de Wet politiegegevens voor de boa's. In 2023 besteedden we meer uren dan gepland, we verwachten we dat de inzet op strafrechtelijke handhaving de komende jaren zal toenemen.

Regionale inzet

Regionale inzet betreft taken die binnen de hele regio worden uitgevoerd en die de hele regio ten goede komen. Dit gaat om onderwerpen als vuurwerkcontroles, asbesttoezicht, ketentoezicht, strafrechtelijke handhaving en bemensing van het meldpunt milieu. We rekenen de benodigde uren per deelnemer af op basis van een vastgestelde verdeelsleutel. Dit bevordert samenwerking vanuit gedeelde verantwoordelijkheid in onze regio. Over het algemeen verloopt onze regionale inzet volgens planning, eventuele afwijkingen zijn beschreven bij de betreffende thema's.

Ketentoezicht

In 2023 hebben we binnen het Ketentoezicht (KIT) aan diverse projecten gewerkt, zoals het 'Grondstromen'-project, dat zich richt op loonwerkers en (aardappel) tarragrond. Dit heeft ons zicht op grondverspreiding en de bijbehorende milieurisico's verbeterd, zoals ongewenste plantenziekten of bodemverontreiniging. Samenwerking met ketenpartners, vooral op het gebied van ondermijning, is cruciaal voor het delen van gegevens, data, informatie en kennis.

Vanuit Ketentoezicht werkten we tevens met het team Ketentoezicht Gelderse Omgevingsdiensten aan diverse projecten, waaronder asbest, e-waste, co-vergisting, ILT/EVOA (Inspectie leefomgeving en transport/Europese verordening overbrenging afvalstoffen), metaalrecycling, en projecten Veilig Buitengebied. De inzet over het hele jaar was een bron van zorg, vanwege de hoge druk op de toezichthouders op andere producten.

Bouwtaken

We voeren bouwtaken structureel uit voor de provincie (wettelijk verplicht) en gemeente Ommen (facultatief ingebracht). Onze prestaties zijn sterk, met tijdige vergunningverlening, vooroverlegmogelijkheden en effectief toezicht en handhaving. Echter, we erkennen onze kwetsbaarheid met betrekking tot de robuustheidseisen van landelijke kwaliteitscriteria.
We verdiepten ons in de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die samen met de Omgevingswet van kracht werd. Deze wet heeft aanzienlijke impact op de uitvoering van bouwtaken, waarbij een deel van de taak (technische toets Bouwbesluit) door externe kwaliteitsborgers wordt uitgevoerd. We verwachten een toename in kwetsbaarheid, iets wat waarschijnlijk geldt voor meerdere gemeenten in de regio. Dat pleit voor collectieve taakuitvoering.

Bouwtaken Ommen	Uren	
	Jaaropdracht	Werkelijk
Toezicht (incl. constructeur)	1.958	2.140

Juridisch (incl. handhaving)	1.445	1.417
Vergunning	2.587	3.136
	5.989	**6.693**

Tabel 2. Geleverde uren bouwtaken Gemeente Ommen

Opgaven en ontwikkeling

Interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel

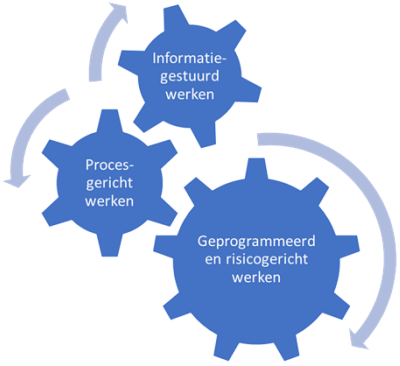
Het Interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel (IBP VTH) werkt sinds augustus 2022 aan de verbetering van het VTH-stelstel. We zijn nauw betrokken bij dit traject en nemen in de diverse initiatieven en activiteiten deel.

- In het kader van pijler 1 van het programma, 'Robuuste omgevingsdiensten en financiering', werkten we aan de voorbereidingen van een plan van aanpak over de robuustheid van onze Omgevingsdienst, aan de hand van de gestelde robuustheidscriteria, Kwaliteitscriteria 3.0, Financieringssystematiek en Advisering omgevingsplannen.
- Pijler 2, 'Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging', heeft zich in 2023 ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving, een effectievere inzet van het instrumentarium toezicht en handhaving, meer prioriteit voor de inzet van boa's, politie en Openbaar Ministerie binnen het milieudomein.
- In het kader van pijler 3, 'Informatievoorziening VTH', is in 2023 gewerkt aan een uniforme registratie van MBA's, datakwaliteit toezicht en Digitale vergunningverlening.
- Binnen Pijler 4, 'Kennisinfrastructuur', is volop aandacht besteed aan kennisplatforms, opleiding, scholing en arbeidsmarktbenadering en de landelijke naamsbekendheid van omgevingsdiensten.
- Binnen Pijler 5, 'Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving', wordt op dit moment gewerkt aan een modelmandaat en een handreiking voor regionale planning.
- In pijler 6, 'Monitoring kwaliteit milieutoezicht', wordt gewerkt aan de verschillende onderdelen die uiteindelijk samenkomen in de Staat van VTH. Het betreft onder andere de voorbereiding van de visitaties, waar Omgevingsdienst IJsselland in 2024 deel aanneemt. Maar ook het versterken van het afleggen van verantwoording over de resultaten van omgevingsdiensten aan raden en staten. Daarnaast participeren we als Omgevingsdienst ook in de try-out Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Door de specifieke uitkering (SPUK) binnen het IBP-VTH, een eenmalige extra uitkering van het Rijk, kunnen wij als omgevingsdienst in zowel 2023 als in 2024 aanvullende capaciteit inzetten om uitvoering te geven aan de diverse activiteiten die voortvloeien uit de hierboven genoemde zes pijlers uit het Interbestuurlijk programma (IBP).

Samen toekomstbestendig

Het Programma Samen Toekomstbestendig startte in 2021 en richt zich op de doorontwikkeling van onze organisatie. In de implementatiefase werken we aan drie programmalijnen: (1) Procesgericht en efficiënt werken, (2) Meer waarde leveren door regionaal programmeren en risicogericht werken en (3) Informatiegestuurd werken door efficiënt informatie inwinnen, verstrekken en ontsluiten.

Programmalijn: procesgericht en efficiënt werken

Inrichting Bedrijfsbureau
In 2023 vond de inrichting van het bedrijfsbureau plaats en verwelkomden we diverse nieuwe medewerkers. De basis voor de verdere doorontwikkeling van het team bedrijfsvoering is hiermee gelegd. De nieuwe inrichting draagt bij aan een toekomstbestendig team dat werkt ten behoeve van en ondersteunend is aan de organisatie.

OD Digitaal
Omgevingsdienst IJsselland ging 1 april over naar een eigen ICT-omgeving. In 'de cloud' werken we inmiddels apparaat- en locatieonafhankelijk, kunnen we makkelijker samenwerken en communiceren en hebben we meer grip op privacy en veiligheid van data.

Samenwerken Omgevingsdienst Twente en project AFAS
Als gevolg van de ICT-ontvlechting van gemeente Zwolle, voeren we vanaf januari 2023 de financiële, personeels- en salarisadministratie in eigen beheer uit. De tweede fase van het project, dat liep tot juli 2023, heeft gezorgd voor de inrichting van de overige bedrijfsvoeringprocessen en de aansluiting op het project OD Digitaal. Dit project is succesvol afgerond.
Gezien de beperkte omvang van de taken en de gelijkvormigheid van de organisatie, wordt vanuit het team Bedrijfsvoering nog onderzocht op welke wijze we de samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering met Omgevingsdienst Twente vorm en inhoud kan krijgen.

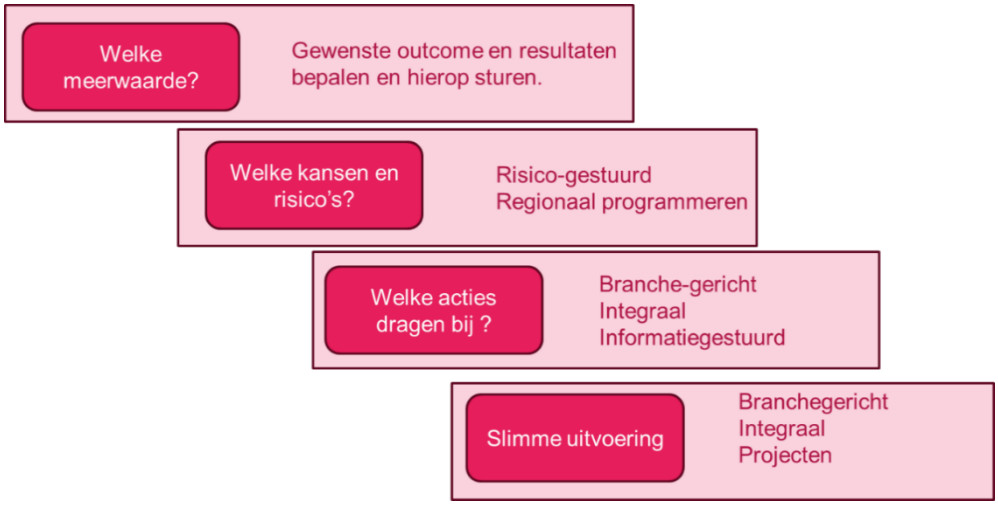
Herijken processen
Omgevingsdienst IJsselland wil procesgericht werken. Uniformiteit, efficiëntie en Omgevingswetproof werken binnen onze primaire processen staat hierbij centraal. Door met vertegenwoordigers uit alle teams de processen te bespreken, werkafspraken te maken en verbeteracties te implementeren, ontstaat een uniforme werkwijze en kunnen we effectiever en efficiënter werken. In het kader van de Omgevingswet namen we diverse maatregelen om het vergunningenproces te versnellen van de huidige 26 weken naar de wettelijke eis van acht weken. Op dit moment monitoren en meten we of deze versnelling ook daadwerkelijk behaald wordt. Naast het vergunningenproces is de herijking van diverse andere processen opgestart met het uitvoeren van een aantal workshops. De processen leggen we volgens een standaard format vast, zodat de toegankelijkheid van de processen en bijbehorende werkinstructies eveneens verbeteren.

Programmalijn: Meer Waarde leveren door regionaal programmeren- en risicogericht werken

Pilot Risicogericht afhandelen van meldingen Besluit bodemkwaliteit

In de periode van oktober 2022 tot eind maart 2023 voerden we een pilot uit om meldingen Besluit bodemkwaliteit risicogericht te beoordelen. Niet alle activiteiten voor grondverzet vormen evenveel risico voor de kwaliteit van de leefomgeving. Bij ontvangst van de meldingen wordt op basis van een risicomatrix met drie risicogroepen, een afweging gemaakt of volledige beoordeling van de melding en toezicht nodig is. De categorie met het laagste risico is steekproefsgewijs gecontroleerd (10%). In de overige categorieën is 100% gecontroleerd.
Het resultaat van de pilot is positief. De risicogestuurde aanpak van het beoordelen van meldingen Besluit bodemkwaliteit zorgt ervoor dat we de beschikbare tijd binnen de Vakgroep Bodem gerichter kunnen inzetten en meer tijd kunnen besteden aan de bedrijven die het grondverzet niet melden. Het risicogericht afhandelen van de meldingen BBK aan de hand van de in de pilot geteste risicomatrix, hebben we direct in de dagelijkse praktijk ingevoerd.

Branchegericht toezicht: naar meerwaarde
In het project 'Naar meer waarde' geven we het programmeren nieuwe stijl stapsgewijs vorm, samen met de deelnemers. In juli 2022 gaf het algemeen bestuur opdracht dit concept stapsgewijs te ontwikkelen. De onderstaande figuur geeft het concept weer.

In 2023 heeft de projectgroep de ideeën uitgewerkt in een werkwijze en getest in een pilot met de voedingsmiddelenbranche. In deze pilot zijn de 22 meest risicovolle bedrijven gecontroleerd en zijn hiervoor vergunningstoetsen uitgevoerd. In 2024 loopt de pilot door: in enkele gevallen worden nog hercontroles uitgevoerd. Voor de vergunningsplichtige bedrijven in de voedingsbranche (ongeveer 35) is actualisatie van de vergunningen gepland. Het concept programmeren nieuwe stijl, inclusief risicogericht programmeren, is ook opgenomen in het regionale VTH-beleid.

De pilot leverde veel inzichten op. Deze zijn samengevat in de tussenevaluatie en voorzien van aanbevelingen om programmeren nieuwe stijl in 2024 verder te brengen. De aanbevelingen worden in 2024 na besluitvorming opgepakt. Belangrijke aanbevelingen zijn:

- Met deelnemers doorontwikkelen van de outcomesturing;
- Stappen zetten ten aanzien van de interne resultaatsturing;
- Hiervoor de datakwaliteit structureel verbeteren en beheersen;
- De risicotool verder 'laden' met data en stapsgewijs in gebruik nemen;
- Richting geven aan de doorontwikkeling van de risicotool;
- Branchegericht werken uitbreiden door meer brancheteams in te stellen.
- Integraal werken: samenwerking tussen toezicht en vergunningverlening uitbreiden en per branche het werk programmeren met andere overheden.

Programmalijn: Informatiegestuurd werken door efficiënt informatie inwinnen, verstrekken en ontsluiten

Informatiegestuurd werken heeft voortdurend onze aandacht door informatie efficiënt in te winnen, te verstrekken en te ontsluiten. Dit zorgt ervoor dat data minder versnipperd wordt aangeboden, data uit documenten gemakkelijker is op te halen en dat we steeds meer beslissingen kunnen nemen op basis van data. Hierdoor wordt het branche- en risicogericht werken nog beter ondersteund.

Geo-informatieviewer
De Omgevingsdienst wil in het primaire proces meer data gestuurd gaan werken. Door publicatie van de data op kaartlagen kan de data grafisch worden weergegeven. In dit project, dat we samen uitvoeren met Omgevingsdienst Twente, worden de mogelijkheden van werken met data via GIS binnen de organisatie onder de aandacht gebracht. In 2023 hebben we een verkenning uitgevoerd bij andere omgevingsdiensten en onderzocht wat de interne behoefte aan functionaliteiten is en wat de aard van de data is die op kaart gepresenteerd moet worden.
Aan het eind van dit project zijn er werkende kaarten die aansluiten bij de informatiebehoefte van de medewerkers en zijn de medewerkers middels workshops wegwijs gemaakt in het systeem en de beschikbare informatie. Partners kunnen indien gewenst gebruik maken van de kaartlagen.

OD 360º IJsselland (de WIKI)
Om informatiegericht te kunnen werken, moet kennis en informatie eenduidig worden vastgelegd en snel kunnen worden gedeeld en opgevraagd. Hiervoor gaan we OD 360º IJsselland (de WIKI) inrichten en gebruiken. In 2023 hielden we verkennende informatiesessies in samenwerking met Omgevingsdienst Twente. We hebben een breder beeld gekregen van de mogelijkheden van dit instrument. De WIKI is het instrument om de kwaliteit van onze producten, processen, informatie te borgen, éénduidig vast te leggen en te kunnen ontsluiten. In 2024 zal de WIKI worden gevuld met informatie en kan de opgenomen informatie worden ontsloten voor iedereen voor wie deze informatie van belang is.

Doorkijk projecten 2024
In 2024 wordt geïnvesteerd in hoe we de toegankelijkheid van dossiers en andere informatieproducten tussen Omgevingsdienst en onze deelnemers/partners kunnen verbeteren. Daarnaast moet aandacht besteed worden aan de uitvoering van de Wet Open Overheid waarin onder andere geïnvesteerd gaat worden, mede vanuit de gelden van de Specifieke regeling IBP-VTH, in de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met onze partners.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

We hebben ons voldoende voorbereid om vanaf 1 januari 2024 van start te gaan: onze medewerkers zijn opgeleid, er zijn regionale werkafspraken gemaakt (integrale samenwerking), onze werkprocessen/ICT zijn aangepast en er is met onze deelnemers meegedacht over omgevingsplannen. Tegelijkertijd is de impact van deze wetten zo groot, dat we ervan uitgaan dat we de nodige aanpassingen moeten doen. Ook verwachten we veel vragen de komende periode van ondernemers en burgers. Daarom gaan we in 2024 extra goed monitoren om de effecten te duiden en om daarover tijdig de dialoog aan te gaan met onze deelnemers.

Energie en duurzaamheid

De gemeenten, provincie en Omgevingsdienst IJsselland hebben de programmatische energiewerkzaamheden sinds een aantal jaar geïntensiveerd. Met het uitvoeringsplan Energie en Duurzaamheid 2022-2023 hebben we meer dan 1.100 bedrijven en instellingen bezocht, gesproken over energiebesparende maatregelen en gecontroleerd op naleving.
In 2023 kwamen extra Rijksmiddelen beschikbaar via de specifieke uitkering toezicht en handhaving Energie (SPUK THE), waarmee we het energieteam versterkten met twee toezichthouders. Hoewel het reguliere programma volgens planning verliep, zijn de SPUK-werkzaamheden nog niet volledig uitgevoerd, maar dit kan later worden ingehaald. Nog steeds heeft 70% van de bedrijven niet alle verplichte erkende maatregelen genomen. Daarom blijft energietoezicht cruciaal.
Halverwege dit jaar is de energieregelgeving ingrijpend veranderd. Zo kwamen er nieuwe en meer erkende energiebesparende maatregelen om bij de bedrijven te controleren, werd de energiebresparingsplicht uitgebreid met vergunningsplichtige bedrijven en zijn we ons gaan voorbereiden op de Omgevingswet. Hieronder vallen ook opleidingen van de medewerkers. In 2023 deden we 149 hercontroles. Daarnaast voerden we ruim 100 themacontroles uit bij complexe bedrijven en bijna 200 bij eenvoudige bedrijven.